

דקדשה, בחינת נו"ן, לקבל מן השכל, שהוא בחינת חיות, ואזי נעשה חן, ונתקבלים דבריו כג"ל, ואזי נתעלה החן והחשיבות של ישראל, וכל התפלות והבקשות נתקבלים:

ב

לשון רבנו זכרנו לברכה

ויאמר ה' אל משה, אמר אל הכהנים בני אהרן, ואמרת אליהם, לנפש לא יטמא בעמיו: (ויקרא כא)

איתא בספרא דצניעותא (א), פ"ק ב (והר תרומה דף קע"ו): מנוקבא דפרדשקא משך רוחא דחיי למשיחא:

א כי עקר כלי זינו של משיח הוא התפלה, שהוא בחינת חטם, כמו שכתוב (ישעיה מה): ותהלתי אחטם לך; ומשם עקר חיותו, וכל מלחמתו שיעשה וכל הכבישות שיכבש - הכל משם, כמו שכתוב (שם א): והריוח ביראת ה' וכו' - זה בחינת חטם, וזה עקר כלי זינו, כמו שכתוב (בראשית מה): בחרבי ובקשתי. ופרש רש"י: תפלה ובקשה. וכמו שכתוב (תהלים מה): כי לא בקשתי אבטח וכו' באלהים הללני, (ב) בחינת תהלתי אחטם לך:

ב וזה הפלי זון צריך לקבל עלידי בחינת יוסף, הינו שמירת הברית, כמו שכתוב (שם מה): חגור חרפק על ירך. (ג) וכמו שכתוב (שם קלב): מפרי בטנה אשית לכסא לך - זה בחינת משיח, בחינת תפלה. אם ישמרו בניך בריתי, הינו עלידי בחינת יוסף. ויוסף, ששמר את הברית, נטל את הבכורה, שהוא בחינת עבודת התפלה, בחינת פי שנים, כי

ועל-כן יוסף בשביל שזכה לבחינת תפלה, שהיא בחינת תהלתי אחטם, בחינת חיות הנמשך מנוקבא דפרדשקא כג"ל, על-כן נקרא בן פורת יוסף, שהם בחינת תרפ"ו אורות, שהם שבעה שמות: עב, סג, מה, בן, קסא, קנא, קמו, שעולין תרפ"ו, שמקבל מנוקבא דפרדשקא, פי "פרדשקא" בגימטריא תרפ"ו.

החרב, שלא יטה אותה לימין או לשמאל, ושיהא קולע אל השערה ולא יחטא:

וזה אי אפשר אלא עלידי בחינת משפט, כי משפט הוא עמודא דאמצעייתא (ד), - הינו שקולע עם כלי זינו אל המקום הצריך ואינו מטה לימין ולא לשמאל, אלא לאמצע. וזה בחינת (תהלים קב): וכלכל דבריו במשפט. ובשביל זה קבל יוסף את הבכורה וקרא מיעקב, כמו שכתוב (בראשית מה): ואני נתתי לך וכו' - אני דיקא, שהוא בחינת משפט. וזה (תהלים סא): כי חק לישראל הוא, בחינת ברית, כמו שכתוב: חק בשאר שם. משפט לאלהי יעקב, הינו שצריך יוסף לקבל זאת החרב מבחינת משפט, כדי שיכלכל דבריו במשפט. וזה (שם עב): משפטיך למלך תן, שמושיח יקבל מבחינת משפט:

ועל-כן יעקב, שהוא בחינת השכל כג"ל, על-כן זכה לחן, כמו שכתוב (בראשית לו): כי חנני אלקים וכו'. ועל-כן פרך את השבטים בחן, כמו שכתוב (שם): הילדים אשר חנן וכו'. ובגמיון לא היה אז, ועל-כן פרכו יוסף בחן, כמו שכתוב (בראשית מה): אלקים יחנך בני (ו). ודוקא יוסף היה יכול לברכו בחן, כי יוסף היה כלול ביותר מבחינת יעקב, כמו שכתוב (שם לו): אלה תלדות יעקב יוסף, כי הוא היה עקר תולדותיו, כי יעקב ויוסף כחדא חשיבי (ח). ועל-כן נאמר ביוסף (דברים לו): בכור שורו הדר לו. בכור הוא בחינת השכל כג"ל, וזהו שורו - לשון הסתכלות, כי צריכין להסתכל בהשכל שיש בכל דבר כג"ל. וזהו הדר לו, תרגם אוינקלוס: זיו לה, לשון אור, כי השכל מאיר לו בכל דבר; אפלו במקום שהיה אפל וחשך, מאיר לו השכל, בשזוכה להסתכל על השכל שיש שם בכל דבר, ומקרב אותו להשם ויתברך:

וזה פרוש: מה שאמר רבה בר בר רש"י: חנה (כבא בתרא ע"ג): האי גלא דממבע לספינתא מתחוי בי צוצייתא דנורא חורתא ברישא ומחינן לה באלותא דחקיק עליה אהיה אשר אהיה:

גלא - הוא היצר הרע. דממבע לספינתא הוא החן והחשיבות, לשון ספון וחשוב (ו), כי היצר הרע רוצה להמביע ולהשפיל חס ושלום, בחינת החן והחשיבות של ישראל, בחינת מלכות דקדשה. ומתחוי פי צוצייתא דנורא חורתא ברישא, כי מתחלה היצר הרע מתלבש עצמו במצוות וממעה את האדם כאלו מסיתו לעשות מצוה. וזהו בחינת צוצייתא דנורא חורתא, אש לבנה; אף-על-פי-כן מלאך מויק הוא. ומחינן לה באלותא דחקיק עליה אהיה וכו', הינו שעקר הכנעתו של היצר הרע הוא עלידי התורה, שהיא בלה שמוותיו של הקדוש-ברוך-הוא. והתורה היא בחינת וי"ו (ז), פי הלוחות ארפן וי"ו ורחבן וי"ו (כבא בתרא ד). וזהו בחינת אלותא, דהינו מקלות, דחקיק עליה אהיה וכו', הינו שמות, בחינת התורה, שהיא בחינת וי"ו. והי"ו הוא צורת מקל, והיא בלה שמוותיו של השם ויתברך, הינו שהתורה הקדושה היא מכניע את היצר הרע, שרוצה לעשות את האדם משגע ממש, חס ושלום, כי בעל-עברה הוא משגע, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ג): אין אדם עובר עברה, אלא-אם-כן נכנס בו רוח-שטות. וכמו שהמשגעים צריכים להכותם ולשום עליהם שמות, כמו-כן ממש התורה שעוסקין הוא בחינת מקלות ושמות, שבוה מפין ומכניעין את היצר הרע, ומגרשין מן האדם את השגעון והרוח-שטות שנוכנס בו בחינת ומחינן לה באלותא דחקיק עליה שמות וכו' כג"ל (ח):

וזהו אשרי תמימי דרך. אשרי לשון הסתכלות. תמימי דרך בחינת (בראשית כח): ויעקב איש תם, שהוא בחינת השכל כג"ל. הינו לזכות להסתכל על השכל שיש בכל דבר, שהוא בחינת יעקב איש תם, זה זוכין עלידי התורה. וזהו ההולכים בתורת ה', כי עלידי שלומד תורה בכת, עלידי זה גותן פה למלכות

(ה) ע"י ב"ר ישלח פ' ע"ח מקץ פ' צ"ב. (ה) ע"י זוהר ושלח קע"ו ע"ב, וישב קפ"ב ע"ב. (ו) מויק בת. טאן חשיב טאן ספון. (ז) ע"י זוהר פקודי דף רכ"ו ע"ב. (ח) ע"י מ"ר קדושים תחלת פ' כ"ה. (א) ע"י אר"י נשא דף ק"ל ע"ב ובא"ו האו"ו דף רפ"ט ע"א. (ב) ע"י ב"ב קכ"ג. (ג) ע"י זוהר ויחי ר"פ ע"ב. (ד) ע"י ברכות לא. לב. ע"ו ג. (ה) ע"י ויחי. (ו) הקדמה שניה לחקיקים דף י"ז ע"ב.

ד ועל ידי מה זוכה לבחינת משפט - על ידי צדקה, שעל ידי צדקה או חזון במדת המשפט, כמו שכתוב (דברים ט): צדקת ה' עשה ומשפטיו, וכמו שכתוב (תהלים צ): משפט וצדקה בעקב וכו', כי צדקה הוא על ידי משפט, כמו שכתוב (שם עה): אלהים שפט, זה ישפיל וזה ירים - שמוריש לזה ומעשיר לזה; וכשנתן צדקה הוא בבחינת זה ישפיל, שמחסר ממונו, ובבחינת זה ירים, שמעשיר לעני. נמצא, שאחזו על ידי זה במדת משפט. ובשביל זה צריך להפריש צדקה קדם התפלה (כ"ב דף י' ובשני א"ח סי' צ"ב ס"א), כדי שיוכל לכלכל דבריו במשפט, שיהא קולע אל השערה ולא יחטא:

וזה שאמרו חכמינו וכוונם לברכה (כ"ב קכג): למה נתן יעקב את הבכורה ליוסף? בשביל שכלכל אותו. משל לבעל הבית, שגדל יתום בתוך ביתו וכו', כמו שכתוב (בראשית לו): ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו לחם לפי הטף; כמו (יחזקאל כא): הטף אל דרום (לשון דבור). לפי הטף, הינו שהיה שגורה תפלתו בפיו על ידי הצדקה, ועל ידי הצדקה שעשה, נתן לו יעקב, שהוא בחינת משפט, את הבכורה, שהוא בחינת תפלה, כמו שכתוב: ואני נתתי לך שכם. אני דיקא, שהוא בחינת משפט:

ה ועקר של המחשבות זרות הם על ידי קלקל המשפט, כי משפט הוא בחינת ענין, כמו שכתוב (בראשית יד): ויבאו אל עין משפט, זה בחינת (דברים ט): עין יעקב, ועל ידי קלקול משפט בא קלקול לענין, כמו שכתוב (דברים לו): כי השחד ועור עיני חכמים. זה בחינת מחשבות זרות שבתפלה, שהם עניני דמכסין על ענין, כמו שכתוב (איכה ג): סתתה בענין לך וכו' (ו). ולעתיד, שיתקן בחינת משפט, כמו שכתוב (ישעיה א): ציין במשפט תפדה, אזי יתעבר עניני דמכסין על עינא, כמו שכתוב (שם ב): כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון, ובשביל זה נקרא יוסף (בראשית סג): בן פרת עלי עין:

ו וצריך כל אחד לכוון בתפלתו, שיקשר עצמו לצדיקים שבדור, כי כל צדיק שבדור הוא בחינת משה משיח, כמו שמצינו שהצדיקים קורין זה לזה משה, כמו: משה, שפיר קאמרת (ח). ומשה זה בחינת משיח, כמו שכתוב (שם): עד כי יבא שילה, דא משה משיח (ט). וכל תפלה ותפלה שקל אחד מתפלל, הוא בחינת איבר מהשכינה, שהם איברי המשכן, שאין שום אחד מישראל יכול לאעלא שיפא בשופא כל חד לדוכתה אלא משה בלחוד. בשביל זה צריך להביא ולקשר כל התפלות לצדיק הדור, כמו שכתוב (שמות לו): ויביאו את המשכן אל משה, והוא יודע לאעלא שיפא בשופא ולעשות אותה קומה שלמה, כמו שכתוב (שם ט): ויקם משה את המשכן (ו):

וכל התורה שאדם לומד לשמור ולעשות, כל האותיות הם ניצוצי גשמות, והם נתלכשים בתוך התפלה, ונתחדשים שם

בבחינת עבוד * . וזהו (תהלים ט): * (כמוכא בגלגולים שקל הגשמות השמים מספרים כבוד אל, הינו התורה, שהוא אש ומים, הינו

בחינת הגשמות, ובאים בתוך התפלה, שהוא בחינת כבוד אל, כמו שכתוב (תהלים טו): שימו כבוד תהלתו, בחינת: ותהלתי אחרם לך. והגשמות עם התפלה הנקראת כבוד (ט), על שם שהוא מלכשת אותנו * , כי רבי יוחנן קרא למאנה מכבודתא (ט), ועל ידי זה נקראת כבוד אל, והן מאירין זה לזה: הגשמות מאירין להתפלה בבחינת העלאת מין נוקבין, והתפלה מאירה להגשמות בבחינת חדושין, שהיא מחדשת אותם בבחינת עבוד, והגשמות המלכשין בתפלה המוכאות לצדיק שבדור הם בבחינת (תהלים מה): בתולות אחריה רעותיה מוכאות לך:

וזה שאמר רבה בר בר חנה: כבא בתרא ע"ג ע"ב חזינן להאי בורא וכו'. כי בגלותנו, בכיכול הקרו' שברוך הוא בהסתרת פנים, כמו שכתוב (תהלים ט): הסתר פניך; שהוא בחינת רחמים, ופנה ערף, שהוא בחינת דין. וכל תפלותינו ובקשתנו על זה שפנה ערף אלינו, שיחזיר את פניו, כמו שכתוב (שם ט): פנה אלי, וכמו שכתוב (במדבר ו): יאר ה' פניו. וכשאנו רואים אךך הגלות, ובכל יום אנהנו צועקים אליו ואינם נושעים, יש מעמנו בני ישראל, שטועים חס ושלום בלבם, שקל התפלות הם לריק. אבל באמת כל התפלות, הצדיקים שבכל דור ודור הם מעלים אותם ומקימים אותם,

כמו שכתוב: ויקם משה את המשכן, ומעלין כל שיפא ושיפא לדוכתה, ובזנין קומתה של השכינה מעט מעט, עד שישתלם שעור קומתה, אז יבוא משיח, דא משה, וישלים אותה ויקים אותה בשלמות.

וזה פרוש חזינא להאי בורא - הוא בחינת צדיק הדור, הנקרא דג (ט), זה בחינת משה משיח; דיתבא לה חלתא אנבה - הינו התפלות, שאנו מתפללים על זה שכביכול פנה ערף אלינו; יתבא לה - הינו ויביאו את המשכן אל משה, כי צריך להביא ולקשר את התפלה להצדיק שבדור; ונקדחי עלה אנמא - הינו הגשמות הבאים עם התפלה, בחינת בתולות אחריה רעותיה וכו', כי הגשמות הן נקראין עשבין, כמו שכתוב (יחזקאל טו): רבבה בצמח השדה נתתה. וסברין יבשתא הוא - הינו שהתפלות אינם עושים פרות; אבל באמת אינו כן,

(ו) עי' תיקנים תקינ' כ"א דף ג' ע"ב (ח) שבת ק"א ע"ב. (ט) וזהו בראשית בתו. (י) עי' וזהו פקודי דף ר"ח ע"ב. (יא) נ"א נקרא כבוד (מנחת). (יב) שבת ק"ג ע"א. (יג) עי' מאירי אור ערך דג ובוזרי ויקרא דף מ"ב ע"א ובהך רע"ה ע"ב * בכת"ו: אותם.